

Nemzetpolitikai összefoglaló

2012. 10. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

Nyár elejéig felállhat a Kárpát-medencei jogsegélyszolgálat

Tavasz végére, nyár elejére felállhat a Kárpát-medencei jogsegélyszolgálat – jelentette ki Répás Zsuzsanna az Országgyűlés nemzeti összetartozás bizottságának múlt heti ülésén. A nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár emlékeztetett, e célra Gaudi-Nagy Tamás jobbikos képviselő javaslatára ötvenmillió forintot különítettek el. A konkrét jogi segítségnyújtás mellett a tervek között szerepel nyári egyetemek indítása, amelyeken a határon túli jogászok ismereteit bővítenék. Szeretnék felvenni a kapcsolatot azokkal a civil szervezetekkel is, amelyek ezt a munkát már régóta végzik a szomszédos országokban. A helyettes államtitkár kiemelte: számos esetben éri jogsérelem a külföldi magyarságot, és ezek a sérelmek nagyon sokrétűek. Répás Zsuzsanna szerint nem pusztán a magyar nemzetiséget érő sérelmekről van szó, hanem egyetemes emberi jogi sérelmekről, hiszen a nemzeti önazonosság az egyetemes emberi jogok része. Kitért arra is, hogy a szomszédos országokban sokkal több jog adott, mint amennyivel valójában élnek. Ennek egyik oka, hogy az érintettek sokszor nem is tudnak arról, hogy milyen jogaik vannak, azaz meglehetősen alacsony a külföldi magyarság jogtudata. Ezért nagyon fontos, hogy a különböző jogsegélyszervezetek ne csak a jogkiterjesztésre figyeljenek, hanem felvilágosítsák az embereket arról, hogyan tudnak élni a meglévő jogokkal.

Közel a negyedmillióhoz

Március 15-e körül már a százötvenezeredik határon túli magyar veheti át a honosítási okiratokat, és várhatóan még tavasszal megérkezik a kétszázötvenezeredik honosítási kérelem – mondta Semjén Zsolt Székesfehérvárott egy honosítási ünnepségen. A nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes ünnepi beszédében kiemelte: a nemzet közjogi egyesítésével, azzal, hogy lehetővé vált a határokon túl élő magyarok számára a magyar állampolgárság felvétele, „Szent István országépítő nagy műve folytatódik”. A kereszténydemokrata politikus hozzátette: a közjogi összetartozás, a magyar alkotmányosság, amelynek szimbóluma a Szent Korona, „az, az acélabroncs, amely az összetartásunkat(...) a kultúrnemzeten túlmenően, a közjogi nemzet szempontjából is összefogja”. Semjén Zsolt szerint ez különösen fontos, hiszen a magyar nemzet egyharmada Magyarország határain kívül él. Ahhoz, hogy az asszimilációt meg tudjuk állítani, sőt meg is tudjuk fordítani, szükségesek, de nem elégségesek a különböző támogatási formák, nagyon erős impulzusként kell az állampolgárság megadása, a nemzet közjogi egyesítése. „Magyarország nemcsak felelősséget érez, hanem felelősséget is visel a világon bárhol élő magyarság iránt” – tette hozzá a miniszterelnök-helyettes. Rámutatott: miután csak egyetlen magyar nemzet van, s nincs különbség a határokon túl élő magyarok és az anyaországban élők állampolgársága között, a szavazati jog és a választásokon való részvétel minden magyart megillet, bárhol is éljen a világban.

Akkreditálták a Sapientiót

Megszavazta a bukaresti képviselőház a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem akkreditálásáról szóló határozatot. Mivel a szenátus már tavaly decemberben pozitívan döntött, pont került az évek óta tartó folyamat végére. A parlamenti döntést követően

Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke köszönetet mondott a szövetség valamennyi tisztségviselőjének, akik az évek során hozzájárultak a nemzeti ügynek tartott Sapientia akkreditálásához. „Az erdélyi magyar közösség számára egy olyan intézményt sikerült hivatalosan elfogadottá tennünk, amely hosszú évtizedekre meghatározza sorsunk és jövőnk alakulását” – nyilatkozta a szövetségi elnök. Dávid László rektor szerint a romániai magyarság életében a Sapientia akkreditálása nemcsak a 2012-es év, hanem az utóbbi huszonnégy év egyik legfontosabb eseménye. Dávid hangsúlyozta, hogy most már a mesterképzés és a doktoriskola szervezésén kell dolgozzanak. A magyar kormány is nagy örömmel értesült az elismerésről – mondta Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár. „A Sapientia folyó komoly szakmai munka eredménye a döntés, amelynek értelmében román állami támogatásban részesülhet. Reméljük, hogy ezek a források is meg fognak nyílni a Sapientia számára, hiszen az onnan kikerülő szakemberek is gazdagítják Románia gazdaságát” – fogalmazott Répás Zsuzsanna. Az egyetem állami támogatását szorgalmazza az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) és a Sapientia vezetősége is. A rektor szerint az EMTE okkal igényel román költségvetési támogatást, hiszen olyan közfeladatokat lát el, amelyek az államra hárulnának. Eközben Gáspárik Attila, a felsőoktatás finanszírozását megállapító bizottság tagja leszögezte, hogy „soha nem létezett arra lehetőség, hogy a magánegyetemek támogatást kapjanak az állami költségvetésből, aki ezt kéri, az vagy nem ismeri a törvényeket, vagy szándékosan félretájékoztat, hangulatot akar kelteni, hogy viktimizálhasson egy ügyet”. Az RMDSZ részéről Kovács Péter főtitkár arra hívta fel a figyelmet, hogy a Sapientia azzal, hogy elnyerte az akkreditációt ezentúl kutatási programokra kaphat támogatást az államtól. Kovács arról is beszélt, hogy akik az RMDSZ bírálásából élnek, elfelejtik, hogy ma nem lenne Sapientia egyetem, ha nem lenne RMDSZ. Hasonló gondolatokat fogalmazott meg Markó Béla miniszterelnök-helyettes is, aki szerint ha az RMDSZ nem lett volna a parlamentben és a kormányban, akkor az egyetemi akkreditáció – bármennyire méltányos elvárás is – nem hogy későn, de sohanapján sem született volna meg.

62 ezerrel kevesebb magyar a Felvidéken

A Szlovák Statisztikai Hivatal nyilvánosságra hozta a tavaly májusi népszámlálás első hivatalos adatait. Ezekből kiderült, hogy tíz év alatt 9,7 százalékról 8,5 százalékra csökkent a Szlovákiában élő magyarok számaránya az összlakossághoz képest. Míg a 2001-es népszámlálás adatai szerint Szlovákiában 520 528-an vallották magukat magyar nemzetiségűnek, ez a szám 2011-re 458 467-re csökkent. A 20 évvel ezelőtti adatokhoz képest még riasztóbb a magyarok fogyása, 1991-ben ugyanis még 567 297 volt a szlovákiai magyarok lélekszáma. A népszámlálás során a lakosság hét százaléka, közel 400 ezer személy nem nyilatkozott arról, hogy mely nemzetiséghez tartozónak vallja magát. Tíz évvel ezelőtt ez az arány csupán egy százalék volt. Jelentősen csökkent azoknak a száma is, akik magyar anyanyelvűnek vallják magukat. 2011-ben 508 714-en (9,4 százalék) tekintették magukat magyar anyanyelvűnek, miközben 2001-ben még 572 929-en (10,7 százalék), 1991-ben pedig 608 221-en vallották magukat magyar anyanyelvűnek. 8,7 százalék azoknak az állampolgároknak a számaránya, akik azt vallották, hogy otthon leggyakrabban a magyar

nyelvet használják. Ehhez képest eltérést mutat azoknak az aránya, akik nyilvános közegben is leggyakrabban a magyar nyelvet használják, ennél a kérdésnél ugyanis 7,3 százaléknyan jelölték meg a magyar nyelvet. A Magyar Koalíció Pártja közleményében sokkolónak nevezte a népszámlálás magyar kisebbségre vonatkozó számait. Az MKP szerint a magyarság megmaradásának legfőbb feltétele a kisebbségvédelmi jogok kiszélesítése a kollektív jogok irányában, a nemzetiségi identitás megőrzését szolgáló intézmények jogköreinek bővítése és a nagyobb állami támogatás. A Most-Híd szerint „tagadhatatlan, hogy a szlovákiai magyarok száma folyamatosan csökken”. A párt szerint ennek egyik legfőbb oka az, hogy nagyon sok magyar gyermeket íratnak szülei szlovák iskolába azért, hogy jobban elsajátítsa a szlovák nyelvet. A Híd szerint ezért az egyik legfontosabb teendő a szlovák nyelv tanításának megreformálása a magyar tannyelvű iskolákban.

Pásztor: autonómiát Vajdaságnak

Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke a Magyar Szónak adott interjújában kifejtette, hogy a párt hosszú távú célja, hogy Vajdaság törvényhozói, végrehajtási és részben igazságszolgáltatási autonómiával rendelkezzen. A politikus szerint „a politikai színtér releváns erői között nincs és belátható időn belül nem is lesz partnerünk a vajdasági autonómia kiszélesítéséhez szükséges alkotmánymódosításhoz”. A VMSZ ezért – egyedüli lehetőségként – a hatályos alkotmányos és törvényi keret maradéktalan tiszteletben tartásáért száll síkra. Pásztor hangsúlyozta, hogy az új tartományi státútumot előrelépésnek tartják az autonómia újraépítése felé vezető úton, ám az utóbbi két év bebizonyította, hogy a hatáskörök gyakorlásához Vajdaságnak önálló vagyonnal és saját bevételekkel kellene rendelkeznie. „Legfontosabb rövid távú feladatunknak a Vajdaság finanszírozásáról szóló törvény elfogadtatását tartjuk. A VMSZ kizárólag olyan törvényt tud támogatni, amely biztosítja, hogy – az Alkotmánnyal összhangban – a vajdasági költségvetés háromhetedét fejlesztési célú beruházásokra lehessen fordítani. A vajdasági büdzsét megillető bevételeknek arányban kell lenniük a nemzeti össztermékhez való vajdasági hozzájárulás mértékével” – mondta Pásztor István. A VMSZ elnöke a további prioritásokról is beszélt: szerinte a jövőben meghozandó oktatási, művelődési és médiatörvényeknek maradéktalanul tiszteletben kell tartaniuk a nemzeti tanácsok törvényes hatásköreit és a kisebbségek szerzett jogait. „Végső ideje, hogy egy új hivatalos nyelvhasználati törvény váltsa fel az 1991 óta hatályos jogszabályt” – véli Pásztor. „Kisebbségi és osztársadalmi szempontból is kiemelten fontos az oktatási és a képzési rendszer fejlesztése. A VMSZ számára külön prioritást jelent a felnőttképzés jogi keretének a megteremtése és a külföldön szerzett oklevelek egyszerűsített honosítását lehetővé tevő jogszabály elfogadása. A VMSZ kiemelt célkitűzésként tekint a kisebbségi közösségek alulreprezentáltságának csökkentésére az állami szférában” – sorolta a további feladatokat Pásztor István.

A VMSZ nem köt koalíciót

A Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) önállóan indul a küszöbönálló választásokon, a választásokat követően pedig szeretné folytatni együttműködését a Demokrata Párttal (DS) és partnereivel – mondta Pásztor István, a VMSZ elnöke. Hozzátette: szeretnék ezt a koalíciót, de nem mindenáron, hanem a VMSZ választási programjának realizálásáról szóló megállapodás

alapján. A sajtóban megjelenő találgatások kapcsán, miszerint a VMSZ a Tomislav Nikolic vezette Szerb Haladó Párttal való koalíciót fontolgatja, Pásztor azt mondta, a haladók a VMSZ-szel való közeli kapcsolat látszata révén próbálják meg javítani a róluk kialakult képet, ezzel egyidejűleg pedig a VMSZ-t jelenlegi partnerei „taszították a haladók karjaiba”. Pásztor azt mondta, a választások utáni megállapodás alapja a VMSZ programja iránt tanúsított érdeklődés lesz, majd hozzátette, pártja nem érdekelt abban, hogy helyet kapjon Szerbia leendő kormányában. Pásztor István ellenzi, hogy az elnökválasztást a parlamentáris, tartományi és helyhatósági választásokkal egy időben tartsák, ugyanakkor a VMSZ legfőbb céljaként azt jelölte meg, hogy az elkövetkező választásokon 100 ezer szavazatot szerezzenek.